

نقش فرهنگ و معنویت در آسیب‌شناسی روانی

مهسا ملکی مجد

دانشجوی دکتری روانشناسی دانشگاه الزهرا (س)

ساسان اسداللهی

کارشناس ارشد روانشناسی کودکان استثنایی

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۸

سرشناسه	:	ملکی مجد، مهسا، ۱۳۷۰ -
عنوان و نام پدیدآور	:	نقش فرهنگ و معنویت در آسیب‌شناسی روانی/مهسا ملکی مجد، ساسان اسدالهی.
مشخصات نشر	:	تهران : آوای نور، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۴ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۴۳۷-۶
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	فرهنگ -- جنبه‌های روان‌شناسی Culture -- Psychological aspects
موضوع	:	معنویت -- روان‌شناسی Spirituality -- Psychology
موضوع	:	روان‌شناسی مذهبی Psychology, Religious
موضوع	:	بهداشت روانی Mental health
شناسه افزوده	:	اسدالهی، ساسان، ۱۳۷۱ -
رده بندی کنگره	:	HM۱۳۹۷۶۲۱ ۷۵۴/م

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم تلفن: ۶ و ۶۶۹۶۷۳۵۵ / شماره: ۶۶۴۸۰۸۸۲

نقش فرهنگ و معنویت در آسیب‌شناسی روانی

تالیف: مهسا ملکی مجد - ساسان اسداللهی

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه‌آرا: منیر السادات حسینی

چاپ: اول ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۴۳۷-۶

قیمت ۱۶۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

پیشگفتار	۷
فصل اول: فرهنگ	۹
مقدمه	۱۰
نقش فرهنگ در سبب‌شناسی اختلالات روانشناختی	۱۳
فرهنگ؛ شکل‌گیری ویژگی‌ها شخصیتی	۲۵
فرهنگ و سبک‌های فرزندپروری	۳۶
نقش فرهنگ در ابراز علائم روانشناختی	۴۱
نقش فرهنگ در مراجعه فرد برای درمان	۴۵
فرهنگ و سنجش آسیب‌شناسی روانی	۴۷
فصل دوم: معنویت، مذهب و سلامت روان	۵۴
معنویت	۶۰
ارتباط مذهب و معنویت	۶۴
معنویت درمانی	۷۸
نقش معنویت و مذهب برای درمان اختلالات روانشناختی	۸۳
منابع فارسی	۱۱۰
منابع لاتین	۱۱۶

پیشگفتار

در بخش نخست کتاب حاضر هدف ما آشنا ساختن خواننده با موضوع، تعاریف و مفهوم فرهنگ است. در این فصل ما به بررسی معنای این اصطلاح و اینکه در کجای زندگی بشر قرار گرفته و چه نقشی در اختلالات روانشناختی دارد پرداخته ایم؛ چرا که فرهنگ در حقیقت شناسنامه و هویت افراد یک جامعه محسوب می شود و به دلیل فزونی و پیچیدگی روابط فرد با جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می کند، نمی توان تأثیر عوامل فرهنگی و اجتماعی را بر رفتار آدمی و به تبع آن بر بروز اختلالات رفتاری و روانی نادیده بگیریم و از این مسئله مهم به سادگی بگذریم. بخش دوم کتاب را به موضوع معنویت اختصاص دادیم چرا که معنویت به عنوان یک پدیده فرهنگی و حتی مقدم بر آن و متعالی تر از فرهنگ، هسته مرکزی ابعاد وجودی و یکی از ارزش های مهم در انسان است و در اکثر جوامع به ویژه جوامع صنعتی، با وجود پیشرفت های علمی چشمگیر و افزایش رفاه مادی انسان هنوز نتوانسته است به آرامش روحی و روانی مطلوب دست یابد و افزایش روزافزون بیماری ها و اختلالات روانی موجب شده است تا نیازهای معنوی بشر در برابر خواسته ها و نیازهای مادی اهمیت بیشتری یابند. مطالعات گسترده ای در زمینه معنویت انجام شده و نتایج مطالعات همگی بیانگر تأثیر انکارناپذیر معنویت و مذهب بر سلامت روح و جسم و دیگر ابعاد زندگی بشر بوده و شواهد بسیاری نشان می دهد که رشد معنویت و تجربه های معنوی برای سلامت انسان سودمند است.

امروزه سلامتی به صورت یک فرایند پویای دستیابی به سطوح بالاتر تندرستی در هر یک از ابعاد چهارگانه (جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی) وجودی انسان در نظر گرفته می‌شود و در حال حاضر اغلب مدل‌های سلامتی شامل بعد معنویت نیز می‌باشد، و این مفهوم ارزشمند با همه حیطه‌های سلامت در تمامی سنین ارتباط داشته و مورد علاقه پژوهشگران در سراسر دنیا است. ما در این کتاب بر این هدف هستیم که با در نظر گرفتن مفهوم فرهنگ و معنویت به مطالعه آسیب‌شناسی روانی بپردازیم. امید است که نویسندگان توانسته باشند به درستی رسالت خود را در راستای تحقق هرچه کامل‌تر اهداف نظام آموزش عالی کشور انجام داده باشند. و بخشی از نیاز خوانندگان را برطرف نمایند و این اثر به منظور پیش زمینه‌ای قلمداد شود برای مطالعات عمیق‌تر.

مهسا ملکی مجد

ساسان اسدالهی